

W. Andelaar

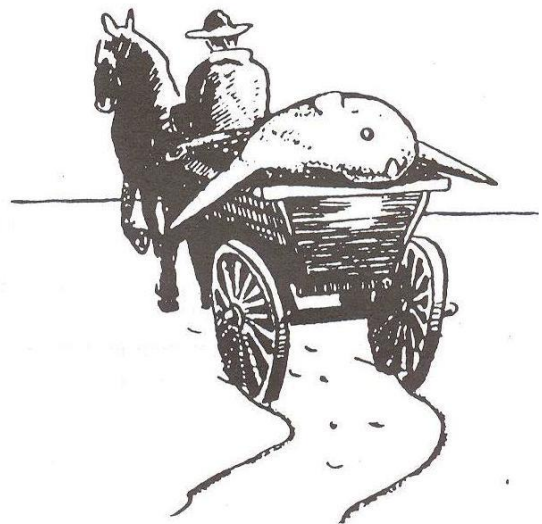
Als geen andere plaats leent Noordwijk zich voor een rondje groen. Met de vuurtoren als middelpunt iets oppikken van wat de natuur te bieden heeft.

Via een kennis kreeg ik het aanbod om de vogeltrek vanuit de koepel van hotel Noordzee, nu Mercure geheten, te komen bekijken. Ik moest onmiddellijk denken aan de glorieuze dagen van het Trekstation Noordwijk. Onder de bezielende leiding van Jan Verwey, nog maar een jongen van een jaar of achttien, ging in het najaar van 1918 een groep mensen de vogeltrek bestuderen. Jan P. Strijbos was een van de waarnemers die de vogels vanuit het genoemde koepeltje bekeek. In zijn boek Vogelvrij beschrijft hij een ontmoeting in het hotel met een dame die in adamskostuum uit een badkamer komt. Waarbij Jan Verwey de opmerking maakt: 'Jong wijfje in prachtkleed!' In datzelfde boek van Strijbos staat een hoofdstuk over de mensen die hij gekend heeft. Naast Verwey waren dat onder andere Thijssse, de broers Nico en Luuk Tinbergen, Wigman, Tolman en Joost ter Pelkwijk. Op een markt in Bredevoort raakte ik in gesprek met iemand die de schoonzoon van Ter Pelkwijk is en een exemplaar zocht van het boekje dat door zijn schoonvader is geschreven. Thuisgekomen vond ik het bewuste boekje, DEZE MOOIE WERELD, in de winkel van mijn zoon en besloot het eerst maar eens zelf te lezen. Uit een voorwoord van Nico Tinbergen blijkt dat hij tot de vriendenkring van Verwey en de Tinbergen's behoorde. Net als zij was hij actief

lid van de jeugdbond voor natuurstudie en maakte hij als schooljongen al een tocht naar Groenland. DEZE MOOIE WERELD is een schitterend boekje. Ter Pelkwijk vertelt daarin zijn belevenissen in Amerika, Indië, maar vooral op het strand tussen Wassenaar en Katwijk. Speciaal de tekeningen bij zijn verhalen zijn de moeite waard. Een goed voorbeeld is het verslag van een strandwandeling waarbij hij een dode maanvis vindt. DE ZWEMMENDE KOP staat er boven het hoofdstukje, oftewel een vis zonder lichaam. Met hulp van een schelpenvisser wordt het beest op een schelpenkar naar Katwijk vervoerd. De maanvis is een dier van de open zee en prefereert het warmere water, maar wordt ook wel eens in de Noordzee aangetroffen. Zo verongelukte het dier dat Ter Pelkwijk vond op het strand van Katwijk. De tekeningen bij het verhaaltje zijn in één woord verukkelijk.

De vis wordt daarbij twee maal afgebeeld, een keer met een blik op het inwendige van het dier. Uit de tekeningen blijkt de wonderlijke vorm van de vis waarbij de staart niet veel meer dan een gegolfd randje achter langs het lichaam is.

Ter Pelkwijk kwam jong aan zijn einde. Als visserijbioloog in Indië melde hij zich bij het begin van de oorlog als vrijwilliger op een mijnenveger. Bij een poging het schip naar Australië over te

brengen werd het schip door de Japanse vijand tot zinken gebracht. Zijn boekje echter doorstaat de tand des tijds. Er staat een klein hoofdstukje in over trekkers. Dat gaat niet over de vogeltrek, maar over rosse vleermuizen. Net als veel vogels trekken ze van en naar hun winterkwartier.

Hij besluit het hoofdstukje als volgt: Plotseling verdwijnen ze dan. Waarheen? Als je boft, zie je ze het volgend jaar terug.